

Afrapportering af Kartoffelafgiftsfondens projekter 2018

Statusrapport

Projektets titel

Topkvalitet i økologiske spisekartofler

2. Projektansøger/ejer

- a. Navn og adresse: Økologisk Landsforening, Silkeborgvej 260, 8230 Åbyhøj
- b. CVR-nummer: 13038139
- c. web-adresse: okologi.dk, okologi.dk/spisekartofler
- d. Navn og e-mail på projektleder: Anton Rasmussen, projekt@okologi.dk

Projektansvarlig og deltagere

Projektansvarlig: Anton Rasmussen, Projektleder, Økologiske Landsforening.

Projektdeltagere: Torben Blok Markedschef, Økologisk Landsforening; Jannie Bak Pedersen, Projektkoordinator, Økologisk Landsforening, Anne Eriksen og Kjeld Forsom, Planteavlslrådgivere, Økologi Rådgivning Danmark; Lars Bødker; Landskonsulent, SEGES.

Resume

Projektet er startet i 2018 og er planlagt til at forløbe til 31. december 2020. Projektets primære formål er at styrke den økologiske kartoffelproduktion ved at øge udbyttesikkerhed og afsætning af danske økologiske spisekartofler. Det løses ved gennemførelse af projektets fire arbejdsopgaver: 1) Øget dyrkningssikkerhed, 2) Sammenhæng mellem produktion og marked, 3) Øget samarbejde mellem avlere, rådgivere og pakkerier, og 4) Kend din kartoffel. I projektets indledende år var der fokus på at indsamle og opdatere den plantefaglige og dyrkningsmæssige viden, der over de seneste år er oparbejdet hos avlere og konsulenter fra en voksende produktion af økologiske spisekartofler. Ligeledes var et væsentligt arbejdsområde for projektet i år 1 at identificere og kortlægge potentialer og barrierer for afsætning og anskueliggøre markedspotentialerne i den økologiske kartoffelproduktion.

Primære delmål i projektets første år:

1. Indsamle, opdatere og formidle nyeste viden og erfaringer vedr. dyrkning af økologiske kartofler, som formidles i erfa-grupper og ved udgivelse af en ajourført vejledning i dyrkning af økologiske spisekartofler.
2. Kortlægning af salgsudviklingen og efterspørgslen på det danske marked og identifikation af barrierer i afsætningsled mhp. at vurdere potentialet for øget produktion og afsætning af danske økologiske spisekartofler fremadrettet.

Ad delmål 1: I forhold til at opfylde delmål 1 er opsat følgende milepæle, der er udmøntet gennem følgende undersøgelser og løsninger i projektet i 2018:

Milepæl 1.1 Oprettelse af erfa-gruppe for økologiske kartoffelproducenter. Der er oprettet en erfa-gruppe for avlere af økologiske spisekartofler i regi af Økologi Rådgivning Danmark. Erfagruppen har fulgt hinandens produktioner, delt erfaringer og inddraget faglig viden fra projektets arbejde. Der blev i 2018 afholdt seks møder, herunder en åben faglig demonstrationsdag på Gram Slot, der deltager i Erfa-gruppen.

Milepæl 1.2. Identifikation og udvælgelse af nøgleparametre i dyrkning af spisekartofler med særlig fokus på de udfordringer, der særligt er knyttet til økologisk kartoffelavl.

Dette er belyst gennem litteraturstudie og bidrag fra lands- og planteavlslkonsulenter med speciale i kartoffelavl samt input fra avlerne i erfagruppen. Ud fra det indsamlede materiale er udarbejdet en interviewguide, der dannede grundlag for interviewundersøgelse af praksis i økologisk kartoffelavl.

Milepæl 1.3. Beskrivelse af 'bedste praksis' i økologisk spisekartoffelavl.

På grundlag af interviewguiden er der gennemført en interviewundersøgelse med deltagelse af 10 erfarne avlere af økologiske spisekartofler. Svarene er vurderet og sammenholdt med eksisterende litteratur og forsøgsresultater for dyrkning af økologiske kartofler. Bedste praksis er beskrevet og anvendt i udarbejdelsen af den ajourførte vejledning i dyrkning af økologiske spisekartofler.

Milepæl 1.4. Formidling af resultaterne fra vidensindsamling og interviewundersøgelse. Resultater fra undersøgelserne af 'bedste dyrkningspraksis' er fremlagt og drøftet på et offentligt møde med deltagelse af avlere, konsulenter og øvrige interessenter i kartoffelbranchen.

Milepæl 1.5. Udarbejdelse af dyrkningsvejledning. Økologisk Landsforening og Økologi Rådgivning Danmark har på grundlag af den indsamlede viden gennemført en omfattende revidering af dyrkningsvejledning for økologiske spisekartofler. Denne påregnes yderligere opdateret, når det skønnes nødvendigt ift. at projektet også fremadrettet søges at opdatere eksisterende viden og praksis i relation til dyrkningen af økologiske spisekartofler.

Ad delmål 2: I forhold til at opfylde delmål 2 er opsat følgende milepæle, der er udmøntet gennem følgende undersøgelser og løsningen i projektet i 2018.

Milepæl 2.1 Identifikation af muligheder og barrierer for udvikling og afsætning i den økologiske kartoffelbranche. Der er samlet et panel af fagfolk, bestående af repræsentanter fra hhv. primærproducenter, pakkerier, offentlige og private køkkener, køkkenfaglige uddannelser og Økologisk Landsforening. Panelet har på to møder på grundlag af analyser og faglige indspil fra projektet identificeret og drøftet barrierer og udfordringer og vurderet og formidlet løsninger, der kan øge mulighederne for, at viden om kan deles på tværs af kæden og afsætningen af økologiske danske spisekartofler kan øges. Panelet har drøftet problemstillingerne internt såvel som med andre interessenter. Der er udtrykt stor tilfredshed med samarbejdet og den tværfaglige dialog, og der er identificeret en række barrierer og udfordringer. Panelet påpeger behov for yderligere vidensudveksling og -løft på tværs af kæden, hvilket belyses og imødekommes i projektets aktiviteter fremadrettet.

Delmål 2.2. Markedsanalyse med fokus på efterspørgsel og barrierer for afsætning i kæden fra landmand til aftager/forbruger. Der er gennemført en markedsanalyse og udarbejdet er markedsnotat for økologiske spisekartofler 2018, som kortlægger efterspørgsel og salgsudvikling for økologiske kartofler på det danske marked. Analysen har fokus på at afdække efterspørgsel og barrierer, der hhv. styrker eller begrænser afsætning og vidensudveksling i de enkelte led i kæden fra landmand til forbruger. Ligeledes angiver analysen potentialet for at afsætte en stigende produktion og identificerer parametre, der fremadrettet skal belyses i projektet for at øge afsætning.

Offentliggørelser vedrørende projektet

- Erfagrupper og panelmøder har udbredt projektets arbejde og resultater til kæden af primærproducenter, pakkerier, offentlige og private køkkener og køkkenfaglige uddannelser.
- Åbent demonstrations- og dialogmøde på Gram Slot har udbredt viden til alle interesserede, bl.a. vedr. udfordringer og løsninger med afsæt i vidensindsamling, interviewundersøgelse og ekspertindlæg, som blev fremlagt og drøftet mellem nuværende og kommende avlere, konsulenter og repræsentanter fra pakkerier, afsætningsled og storkøkkener.
- Ajourført dyrkningsvejledning for økologiske spisekartofler udgivet og udbredt, bl.a. via rådgivningen, nyhedsbreve og okologi.dk.
- Markedsnotat med salgsudvikling for økologiske kartofler på det danske marked udgivet og udbredt via okologi.dk.
- Artikler om projektet udgivet i Økologi & Erhverv og Okologisk.nu.
- Resultater og materialer fra projektet samlet på <https://okologi.dk/spisekartofler>.